

Hemläxa: Språkets utveckling och dialekter

Redogörelse

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Språkets utveckling och dialekter

Ordkollen

Här listas tio ämnesord på läxans tema som är bra att känna till betydelsen av.

1. **Dialekt:** En regional eller social variant av ett språk som kännetecknas av särskilda uttalsformer, grammatik och ordförråd.
2. **Språkutveckling:** Förändringar och förändringsprocesser som ett språk genomgår över tid.
3. **Grammatik:** Regler för hur ord kombineras för att bilda meningar i ett språk.
4. **Fonetik:** Studiet av ljuden i talat språk.
5. **Svensk standard:** Den norm som används som riktmärke i formella sammanhang, till exempel i skrift och media.
6. **Lånord:** Ord som har tagits från ett annat språk och införlivats i det egna språket.
7. **Etymologi:** Studiet av ords ursprung och historiska utveckling.
8. **Språklig variation:** Skillnader i språkbruk mellan olika grupper, platser eller situationer.
9. **Språkpolicy:** Strategier och regler en organisation eller stat har för att påverka och styra användningen av språk.
10. **Samhällsengelska:** Engelska som uppstår och används i samhället, påverkar och används av svensktalande.

Instuderingsfrågor

1. Vad menas med begreppet "dialekt"?
2. Beskriv kort vad språkutveckling innefattar.
3. Ge exempel på tre olika dialekter i Sverige.
4. Hur påverkar lånord det svenska språket?
5. Vad är skillnaden mellan fonetik och grammatik?
6. Varför är det viktigt att känna till språkets historiska utveckling?
7. Vad innebär språkets standardvarianter och hur används de?

8. Hur kan språklig variation spegla sociala skillnader?
9. Förklara vad etymologi studerar.
10. Hur kan språkpolicy påverka språket i ett samhälle?

Övning

Nedan listas uppgifter och fyra svarsalternativ. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt. Observera att av de fyra alternativen är endast ett korrekt.

Uppgift	A	B	C	D
1. Vad är en dialekt?	A) En typ av grammatik	B) En regional variant av ett språk	C) Ett skriftspråk	D) Ett konstgjort språk
2. Vad studerar fonetik?	A) Ordförråd	B) Ljuden i talat språk	C) Skriftsystem	D) Syntax
3. Vilket av följande är ett exempel på ett lånord?	A) Stol	B) Laptop	C) Bok	D) Äpple
4. Vad innebär språkutveckling?	A) Behöver ett ordförråd	B) Förändringar i ett språks struktur och användning	C) Användning av språk i skrift	D) Studier av språkets ljud
5. Vad är etymologi?	A) Studiet av meningar	B) Studiet av ords ursprung och utveckling	C) Studiet av språkets grammatik	D) Studiet av språkbruk i samhälle
6. Vilken är en effekt av språkpolicy?	A) Ökar språklig variation	B) Styranvändning av språk i samhället	C) Förändrar grammatiken	D) Skapar nya språk
7. Vad är svensk standard?	A) En lokal dialekt	B) Den norm som används i formella sammanhang	C) Ett informellt talspråk	D) En gammal form av svenska
8. Vilken faktor bidrar mest till språklig variation?	A) Klimatförändringar	B) Sociala och geografiska skillnader	C) Teknologisk utveckling	D) Matvanor
9. Vilket språk har haft störst inflytande på svenska lånord?	A) Franska	B) Tyska	C) Engelska	D) Spanska

Uppgift	A	B	C	D
10. Vad kännetecknar samhällets engelska?	A) Användning av äldre engelska ord	B) Införlivning av engelska termer i vardagligt språk	C) Skapandet av helt nya språk	D) Bevarande av ren engelska

Skrivuppgifter

Här presenteras tre olika skrivuppgifter som är utformade på tre olika svårighetsnivåer: enkel, medel och svår.

Skrivuppgift 1: Min dialekt

Beskriv din egen dialekt. Berätta vilka kännetecken den har och hur den skiljer sig från rikssvenskan. Använd minst fem olika adjektiv för att beskriva uttalet och ordförrådet.

Svarslängd: ca. 250 ord (En halv till två tredjedels sida)

Skrivuppgift 2: Språkets förändring genom tiderna

Analysera hur svenska språket har förändrats de senaste 200 åren. Fokusera på minst tre områden såsom ordförråd, grammatik och uttal. Ge konkreta exempel på förändringar som har skett.

Svarslängd: ca. 350 ord (Två sidor)

Skrivuppgift 3: Språkpolicy och dess inverkan

Utred hur en språkpolicy kan påverka ett samhälles språkbruk. Diskutera fördelar och nackdelar med att ha en strikt språkpolicy och ge exempel på hur detta kan påverka dialekter och språkutveckling. Inkludera minst två olika perspektiv i din analys.

Svarslängd: ca. 400 ord (Två och en halv sida)

Tags: [Läxa](#)